

มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมคนกลางประกันภัย
กรณีศึกษาตามกฎหมายไทยและต่างประเทศ

มลทา พราหมเภทย์

วท346.086

ม177ม

34B0192765

Title : มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมคนกลาง
ศูนย์สนเทศและหอสมุด มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2549

ISBN 974-671-417-1

Legal Measures Concerning the Control of Insurance Intermediary

Case Study under Thai Law and Foreign Law

Moltha Prampate

A Thesis Submitted in Partial fulfillment of Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2006

ISBN 974-671-417-1

เลขทะเบียน.....	0192765.....
วันลง.....	21 ก.พ. 2553.....
เลขเรียกหนังสือ.....	346.096
	21776
	[1544]

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

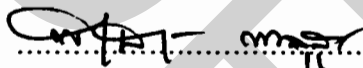
ชื่อวิทยานิพนธ์ มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมคนกลางประกันภัย : กรณีศึกษา
ตามกฎหมายไทยและต่างประเทศ

เสนอโดย น.ส.มลชา พรหมเกทย์

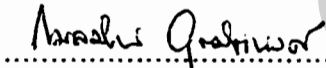
สาขาวิชา นิติศาสตร์ หมวควิชา กฎหมายเอกชนและกฎหมายธุรกิจ

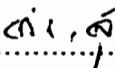
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ชูศักดิ์ ศิรินิล

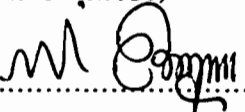
ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

 ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข)

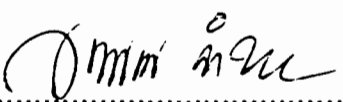
 กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รศ.ชูศักดิ์ ศิรินิล)

 กรรมการ
(อาจารย์กมลมิตร วุฒิจำนงค์)

 กรรมการ
(นายอานวย สุภเวชย์)

 กรรมการ
(รศ.ดร.ภูมิ โชคเหมาะ)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คำริชอบ)

วันที่ 13 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2545

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จได้ด้วยดี เกิดจากการที่ผู้เขียนได้รับความเมตตาและเอาใจใส่จากผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณของท่านรองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ศิรินิล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านอาจารย์ ดร.พีรพันธุ์ พาลุสุข ท่านรองศาสตราจารย์ ดร. ภูมิ โชคเหมาะ ท่านอาจารย์กมลมิตร วุฒิจำนงค์ และท่านอาจารย์อำนาจ สุขเวชช์ ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบ ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการสอบวิทยานิพนธ์อย่างยิ่ง ตลอดจนมอบรางวัลสอนวิชาความรู้ด้านกฎหมายแก่ผู้เขียนเป็นอย่างมาก เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความรู้และข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เขียน กราบขอบพระคุณบิดา มารดา น้องสาวของผู้เขียน และคุณสุคนธ์ กอบพิมาน ที่คอยเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนด้วยดีตลอดมา

อนึ่ง หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่า และมีประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้สนใจ ผู้เขียนขออุทิศให้แก่บุพการี และผู้มีพระคุณแก่ผู้เขียนทุกท่าน ส่วนความผิดพลาดและข้อบกพร่องใดๆ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

มลชา พรหมเกทย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ซ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
1.3. สมมุติฐานของการวิจัย.....	6
1.4. ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.5. วิธีที่จะดำเนินการวิจัย.....	7
1.6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	7
2. แนวคิดและหลักการในการควบคุม กำกับ ดูแลคนกลาง.....	8
2.1 แนวคิดและหลักการในการควบคุม กำกับดูแล คนกลางประกันภัยของต่างประเทศ.....	8
2.2 แนวคิดและหลักการในการควบคุม กำกับดูแล คนกลางประกันภัยของประเทศไทย.....	12
2.3 ความหมายสัญญาประกันภัยและความเป็นมาของ คนกลางประกันภัย.....	14
2.3.1 ความหมายสัญญาประกันภัย.....	14
2.3.2 การเกิดขึ้นของสัญญาประกันภัย.....	21
2.3.3 ความหมายของคนกลางประกันภัยและนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	25
2.4 การฝึกอบรม ความหมาย และความสำคัญของการฝึกอบรม.....	28
2.4.1 บทบาทเกี่ยวกับการจัดฝึกอบรมคนกลางประกันภัย.....	28
2.4.2 การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการขอรับใบอนุญาต ให้เป็นนิติบุคคลเป็นนายหน้าประกันชีวิตและนายหน้า ประกันวินาศภัย.....	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.5 สิทธิและหน้าที่ของคนกลาง.....	36
2.5.1 สิทธิคนกลางประกันภัย.....	36
2.5.2 หน้าที่ของคนกลางประกันภัย.....	37
2.5.3 เปรียบเทียบตัวแทนตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ.2535 และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ.2535 กับตัวแทนตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	38
2.6 จรรยาบรรณ หน้าที่และความรับผิดชอบของตัวแทน และนายหน้าประกันภัย.....	43
2.6.1 ความหมายของจรรยาบรรณ.....	44
2.6.2 ผลกระทบของจรรยาบรรณต่อธุรกิจประกันภัย.....	45
2.6.3 หน้าที่และความรับผิดชอบของตัวแทนนายหน้าประกันภัย.....	46
2.6.4 จรรยาบรรณและข้อพึงปฏิบัติที่ดีต่ออาชีพตัวแทน นายหน้าประกันภัย.....	47
3. มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมคนกลางประกันภัย.....	52
3.1 มาตรการทางการกฎหมายของต่างประเทศ.....	52
3.1.1 ประเทศอังกฤษ.....	53
3.1.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	62
3.1.3 ประเทศสิงคโปร์.....	75
3.2 มาตรการทางการกฎหมายของประเทศไทย.....	92
3.2.1 การควบคุมคนกลางประกันภัยตามพระราชบัญญัติ ประกันชีวิต พ.ศ.2535 พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ.2535 และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์.....	92
3.2.2 กฎหมายการควบคุมคนกลางประกันภัยในประเทศไทย.....	103
3.2.3 ลักษณะของการควบคุมและกำกับดูแลคนกลางประกันภัย.....	105
3.2.4 ขอบเขตของกฎหมายที่ใช้ในการควบคุม.....	106
3.2.5 เหตุผลและความจำเป็นในการควบคุมคนกลางประกันภัย.....	108
3.2.6 วัตถุประสงค์ในการศึกษาวิเคราะห์.....	117

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมคนกลางประกันภัย	
ในประเทศไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ.....	118
4.1 วิเคราะห์โดยละเอียด.....	119
4.2 วิเคราะห์โดยรวม.....	124
4.3 ผลดีผลเสีย.....	126
5. สรุปและข้อเสนอแนะ.....	130
5.1 สรุป.....	130
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	137
บรรณานุกรม.....	141
ภาคผนวก.....	148
Singapore (Insurance Act Chapter 142).....	149
America (The Model Act).....	174
ประวัติผู้เขียน.....	217